

Економски факултет
Јануар 2023.
Група 0101

www.ekof-matematika.rs
IG: ekof_matematika

09. Јануара 2023. у Београду

Предговор

У овом документу можете пронаћи решења испита из Јануара 2023. године. Свако решење задатака је софтверски проверено. Аутори ових решења су сајт www.ekof-matematika.rs и инстаграм [ekof_matematika](https://www.instagram.com/ekof_matematika). Одговоре на теоријска питања можете пронаћи на нашем сајту. У случају било каквих питања или примедби, можете нам се обратити путем инстаграма или на нашем сајту.

Напомена: ово није званични сајт математике на Економском факултету у Београду. Задаци су добијени од стране студената који су изашли на испит.

С поштовањем,
Аутори

Задаци

1. Испитати ток и скицирати график функције

$$f(x) = \frac{x^2 - 9x + 4}{x - 7}$$

(1) Домен дефинисаности:

$$Df : x \in (-\infty, 7) \cup (7, +\infty)$$

(2) Парност/Непарност:

$$f(-x) \neq -f(x) \neq f(x) \Rightarrow \text{ни парна, ни непарна.}$$

(3) Нуле и знак:

$$f(0) = 0 \rightarrow A \left(0, -\frac{4}{7} \right)$$

$$f(x) = 0 \rightarrow B \left(\frac{9 - \sqrt{65}}{2}, 0 \right), C \left(\frac{9 + \sqrt{65}}{2}, 0 \right)$$

$$f(x) > 0 \text{ за } x \in \left(-\infty, \frac{9 - \sqrt{65}}{2} \right) \cup \left(\frac{9 + \sqrt{65}}{2}, +\infty \right)$$

$$f(x) < 0 \text{ за } x \in \left(\frac{9 - \sqrt{65}}{2}, \frac{9 + \sqrt{65}}{2} \right)$$

(4) Монотоност и екстремне вредности:

$$f'(x) = \frac{x^2 - 14x + 59}{(x - 7)^2}$$

$$f(x) \uparrow \text{ за } x \in (-\infty, 7) \cup (7, +\infty)$$

(5) Конвексност, конкавност и превојне тачке:

$$f''(x) = \frac{-20}{(x - 7)^3}$$

$$f(x) \text{ је } \cup \text{ за } x \in (-\infty, 7)$$

$$f(x) \text{ је } \cap \text{ за } x \in (7, +\infty)$$

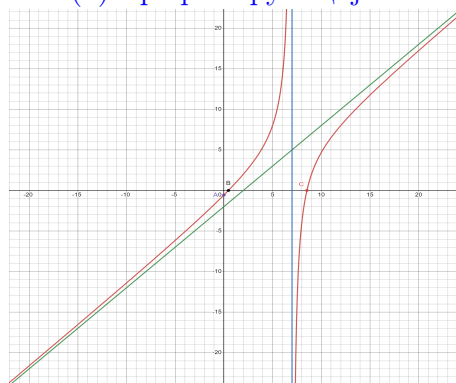
(6) Асимптоте:

$x = 7$ је вертикална асимптота.

Нема хоризонталних асимптота.

$y = x - 2$ је коса асимптота.

(7) График функције:

2. Навести и доказати Болцано-Вајерштрасову теорему о нивовима и прву Болцано-Кошијеву теорему о непрекидним функцијама. Коментарисати везе између ове две теореме.

решење:

3. Навести и доказати теорему о изводу количника две функције.

решење:

4. Описати основне форме несвојственог интеграла.

решење:

5. Израчунати несвојствени интеграл

$$\int x \operatorname{arctg} x \, dx$$

решење:

$$I = \frac{x^2}{2} \operatorname{arctg} x - \frac{x - \operatorname{arctg} x}{2} + C$$

6. Променити поредак интеграције код двојног интеграла

$$\int_0^1 dx \int_{e^x}^e f(x, y) dy$$

решење:

$$\int_1^e dy \int_0^{\ln y} f(x, y) dx$$

7. Одредити локалне екстремне вредности функције за $xy \neq 0$

$$z(x, y) = \frac{-x^2y - 4y + xy^2 + x}{xy}$$

решење:

Тачка $M(1, 2)$ је седласта тачка, није екстрем.

Тачка $N(1, -2)$ је локални минимум, где је $z_{\min} = 6$.

Тачка $P(-1, 2)$ је локални максимум, где је $z_{\max} = -6$.

Тачка $Q(-1, -2)$ је седласта тачка, није екстрем.

8. Одредити локалне екстремне вредности функције

$$z(x, y) = 3x + y, \quad \text{uslov} : 9x^2 + y^2 = 18$$

решење:

Тачка $M(1, 3)$, $\lambda = -\frac{1}{6}$, је локални максимум, где је $z_{\max} = 6$.

Тачка $N(-1, -3)$, $\lambda = -\frac{1}{6}$, је локални минимум, где је $z_{\min} = -6$.

9. Наћи опште решење диференчне једначине $2y_{t+2} - 2y_{t+1} + y_t = 1$. Одредити партикуларно решење уз услове $y_0 = 0$ и $y_1 = -\frac{1}{2}$ и коментарисати његово понашање када се параметар t неограничено увећава.

решење:

$$y_t = \left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right)^t \left(C_1 \cos\left(\frac{\pi}{4}t\right) + C_2 \sin\left(\frac{\pi}{4}t\right)\right) + 1$$

$$y_p = \left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right)^t \left(-\cos\left(\frac{\pi}{4}t\right) - 2\sin\left(\frac{\pi}{4}t\right)\right) + 1$$

$$\lim_{t \rightarrow +\infty} y_p = \left(\left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right)^t \left(-\cos\left(\frac{\pi}{4}t\right) - 2\sin\left(\frac{\pi}{4}t\right)\right) + 1\right) = 1$$

10. Наћи опште решење диференцијалне једначине

$$xy' + 2y = \sqrt{y}$$

решење:

$$y = \frac{1}{x^2} \left(C + \frac{1}{2}x\right)^2$$

11. Зависно од вредности реалног параметра a дискутовати и решити систем линеарних алгебарских једначина:

$$\begin{aligned} ax + y + z &= 1 \\ x + ay + z &= a \\ x + y + az &= a^2 \end{aligned}$$

решење:

1. За $a \neq 1 \wedge a \neq -2$ систем има јединствено решење: $(x, y, z) = \left\{\left(-\frac{a+1}{a+2}, \frac{1}{a+2}, \frac{(a+1)^2}{a+2}\right)\right\}$.

2. За $a = -2$ систем нема решења: $(x, y, z) = \emptyset$.

3. За $a = 1$ систем има бесконачно много решења: $(x, y, z) = \{(1 - \alpha - \beta, \alpha, \beta) \mid \alpha, \beta \in R\}$.

12. Решити систем једначина

$$\begin{aligned} x + y + z &= 1 \\ 2x + 3y + 6z &= 3 \\ 2x - 3y + 6z &= 1 \end{aligned}$$

решење:

Систем има јединствено решење : $(x, y, z) = \left(\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{1}{6}\right)$

13. Наћи први извод функције

$$f(x) = \ln(\operatorname{tg} x)$$

решење:

$$f'(x) = \frac{1}{\sin x \cos x}$$